

анамнез та скарги у ВПО, щоб уникнути випадки навмисного приховування симптомів ПТСР, з метою запобігти упередженого ставлення суспільства.

Література:

1. Сайт міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. <https://minre.gov.ua/news/zavdannya-minreintegraciyi-na-2023-rik-integraciya-vnutrishnih-pereselenciv>
2. Н. О. Марута, Г. Ю. Каленська, В. Ю. Федченко, Т. В. Панько, О. С. Марута. Психологічні фактори ризику виникнення психічних розладів у внутрішньо переміщених осіб. *Lviv clinical bulletin* 2020, 1(29): 21-28. <https://doi.org/10.25040/lkv2020.01.021>.
3. Johnson J.R., Antonaccio O., Botchkovar K. War trauma and PTSD in Ukraine's civilian population: comparing urban-dwelling to internally displaced persons. *Soc. Psychiatry Psychiatr Epidemiol.* 2022 Sep;57(9):1807-1816. doi: 10.1007/s00127-021-02176-9.
4. Kalashchenko, S. I., Prykhod'ko, I. I., Lutsak, O. O., Hrynzovs'kyy, A. M., Belay, S. V., & Martynenko, S. O. (2021). Vykorystannya imersiynykh tekhnolohiy u formuvanni psykhoemotsiynoyi stiykosti u viys'kovykh vodiiviv.
5. Ben-Ezra M., Goodwin R., Leshem E. PTSD symptoms among civilians being displaced inside and outside the Ukraine during the 2022 Russian invasion. *Psychiatry Res.* 2023 Feb; 320:115011. doi: 10.1016/j.psychres.2022.115011.

АНАЛІЗ ПОТЕНЦІЙНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ COVID-19

Маньківська О., Курченко К., Федорук Г., Курченко А.

*Кафедра клінічної імунології та алергології із секцією медичної генетики,
Інститут гігієни та екології Національного медичного університету
імені О.О.Богомольця*

Вступ: Пандемія коронавірусної хвороби 2019 (COVID-19), спричинена SARS-CoV-2-тяжким гострим респіраторним синдромом, представляє безпрецедентну проблему для визначення ефективних препаратів для лікування та профілактики. У зв'язку з цим ВООЗ ініціювала глобальну програму клінічних досліджень Solidarity, в рамках якої здійснюється пошук препаратів для лікування COVID-19.

Мета роботи аналіз клінічних досліджень препаратів для лікування COVID-19, аналіз нових та скринінгів наявних, які мають дозвіл на використання для лікування чи клінічні випробування.

Ремдесивір являє собою аналог аденозину, який внутрішньоклітинно трансформується в активний метаболіт, здатний блокувати РНК-залежну вірусну РНК-полімеразу, необхідну для реплікації багатьох РНК-вірусів, включаючи SARS-CoV і MERS-CoV, що підтверджено дослідженнями *in vitro* і на тваринних моделях.

Рибавірин було оцінено в декількох дослідженнях для лікування пацієнтів з COVID-19. Він тестувався окремо або в комбінації з нітазоксанидом та івермектином або з лопінавіром/ритонавіром та INF β-1b. Нещодавні роботи

показали, що рибавірин з високою афінністю зв'язується з РНК-залежна РНК-полімераза (RdRp) SARS-CoV-2. Крім того, модель макаки-резуса з MERS-CoV показала перспективні результати для рибавірину та IFN- α 2b.

Фавіпіравір є відомим препаратом для лікування грипу. Це був перший пероральний протівірусний препарат, схвалений для легкого та середнього ступеня тяжкості COVID-19. В даний час він схвалений для лікування нових або відновлюваних спалахів грипу в Китаї та Японії і доступний у вигляді твердої лікарської форми для перорального застосування.

Висновок

На сьогоднішній день накопичено значну кількість даних, що описують потенційну протівірусну та імуномодельюючу дію даних препаратів. Дослідження з використанням аналізів *in vitro* та *in vivo* це підтверджують.

ПІДХІД ДО ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ COVID-19: СПЕЦИФІЧНІ ДО ВІРУСУ РОСЛИННІ ЕКСТРАКТИ

Маньківська О., Курченко К., Федорук Г., Курченко А.

*Кафедра клінічної імунології та алергології із секцією медичної генетики,
Інститут гігієни та екології Національного медичного університету
імені О.О.Богомольця*

Вступ

Глобальна пандемія, спричинена новою коронавірусною хворобою 2019, проти якої ще немає ефективного лікування, призвела до глобальної надзвичайної ситуації у сфері охорони здоров'я. Незважаючи на відсутність клінічних даних, переконливі докази з літератури свідчать про те, що деякі лікарські речовини (такі які представлені в даному огляді), отримані з рослинних екстрактів, потенційно можуть використовуватися при лікуванні COVID-19.

Мета роботи проаналізувати численні фармакологічні властивості окремих фітохімічних речовин потенційно ефективні для профілактики та лікування COVID-19.

Байкалін — природна сполука, виділена з лікарської рослини *Scutellaria baicalensis*. Байкалін демонструє протизапальну дію, регулюючи поляризацію макрофагів і сигнальний шлях p38 MAPK, щоб знизити рівні прозапальних цитокінів IL-1, IL-6, IL-23 і TNF- α , а також сприяти експресії IL-10 та регуляторного фактора 4 інтерферону (IRF4).

Ресвератрол, фенольна сполука, була виділена з кореня морозника білого. Дослідження *in vitro* показали, що ресвератрол пригнічує реплікацію SARS-CoV-2 зі зниженою цитотоксичністю. Ресвератрол також має потенційні антитромботичні та протизапальні властивості, які можуть допомогти знизити тяжкість та смертність від COVID-19.

Гліциризин — це алкалоїд, із солодки (*Glycyrrhiza glabra*). Під час аналізу скринінгового дослідження гліциризин продемонстрував протівірусну дію широкого спектру *in vitro* та *in vivo* проти вірусів ДНК та РНК, включаючи герпес, ВІЛ та респіраторні віруси, такі як грип (H5N1) і SARS-коронавірус.